

Барааннарнын үүрмектеп садар өртектерин шын сагыыр

ССР-ийн үүрмектеп садар бараан сарылаанын адыгы беш чыла барык бүдүн чартык катан көздөтүлгөн Директорлардын көрдүктөгөн. Бо сорулганы амдыларга боттандыры совет саздыг ажылдакчыларын күженишкенин ажилдарын бол- гаш чогаалдык инициативадык негеп турар.

Саздыг алыччыларын хүн-бүрдө та- варыш турары делереней өртектер бот- та үүрмектеп садар өртектер болур. Ол өр- тектөү барааннарны хереклекчилерге туду өртекке салып турар. Үүрмектеп са- дар өртектер боттунуу элчөөлө бүгү эи- нелди бир дөмөй чалгыс ай өртектерин- ге, куржаклар айы-биле өртекке, көлө- сө салгыларга болгаш хоорайларга садыл- галар өртектерге, чингелдеп болгаш оо- таа өртектерге чарып.

Совет Эмилелин бүгү делсээринге бир дөмөй өртекке салып турар бараан- нар болз шай, кофе, вонкалар, ош- че-жес ай- ма, ликер-вонкалар, сазыны, туран, чалд- тергелер, калаалар болгаш нарын ассири- ментилиг еске-таз барааннар болур. Чүр- түн эконоимити районнарнын озкалг- байкалдарын айы-биле куржаклар өр- тектери турар турар. Алаа барымдалар чүдүлө болза: болуу районнарнын чүр- түн эконоимити районнарныгга хамаары- ганы, аны-ангы районнарга бүтүрүл- гө чарыдалыгы делсег; барааннарны бү- дүрүп турар чер-биле ону херектеп турар районнарнын аразына орук харылдазы.

Куржаклар өртектерин колдууна-ла алы-чем барааннарныгга болгаш чамык- чык өртектер барааннарныгга доктаалып турар. Барааннады боттаны хейлү бүдүрүп ту- рар черлерге болгаш ол барааннарныг- галар ажал-агыяныгга херектеп ону чү- гүдү болуп турар районнарга бо өртектер чинк болур.

1 куржактын өртөз өн-не чинк болур. Тыва область кол-воз алы-чем болгаш үлөтүр барааннарныгга 1 куржактын, кат-чикис, нозага — III куржактын, ви- нюград аразаларыгга II куржактын өр- тектерге хамаарыш турар.

Кыза черлерге барааннарнын өртөз хоорайнындан ортумак-биле 7 хуу белг- болур. Он нинг болуп турар чылаа- ны, бир талаадык, көдө садылгаларга ба- рааннарнын аргала-саарылгазы хоорай- ныннан бедиле, ийи талаадык, көдөдө чурттап турар кижилер боттарындыг- колдан чалыны укастууна негеледе про- дуктуларын ап турарына болур.

Бистин область хоорай өртөз амычын сурларга болгаш Кызыл, Туран, Чадаан,

Шаган-Арыг хоорайларга бар. Көдө бол- гаш хоорай өртектеринге колдууна алы- чем барааннар болгаш чамык үлөтүр барааннар хамаарыш. Үүрмектеп садар өртектерге чингелдеп өртектер база улуг- ролдуг.

Колхозтарнын болгаш колхозчуларын дүк кыргыдааны көздөдүр, оларын материалдыг согууртаны бедилер болгаш күрүнениг салып алышыны планынын күдөдөдө дүргөдөй сорулга-биле, чи- жө, ките илалтерия преискурнт өр- төздөн 30 хуу чингедип салып турар. Бо өртекке колдууна үлөтүр барааннар хамаарыш.

Күрүнениг үүрмектеп садар өртектерин шын сагыры хереклекчилеринг бараанга негелдеп үлөтүлө чок хандырамын болгаш бараан сарылаанын доктаалы- ган планын ай-шаады чедикшиениг күдөдөдө үлөтүлөп турар. Ийи түрбүжө облостребсовтун системаныгга үүрмектеп садар өртектеринг принципни түрөп, салгыларга он шын тургустунга- нын хыназас болгаш салып алыччыларга барааннарны шын эвес өртекке садар чи- жектер турган.

Облостребсовтун 1956 чылаа чуртка- нын хыназасында алгыра ийи фактылар азын хей районнарга болгаш салгыларга турган болган. Чинжө, Барын-Хемчик районоу (даргазы Пичугин) чамык ба- рааннарга өртектерин ийиш-биле 7252 рубль 70 копеек улгатып саткан болган. Районун сала эртектеринг Колдундун интернатка хеп садарга чалгыс таварыл- гада беш бараан өртөз 650 рубль 50 копеекке улгатып саткан.

Өнүр районунун «Коммунизмче орук» колхозта магазин эртектеринг Биче-ос- тини оолдарын 111 рубль өртектерге то- нын 187 рубль 70 копеекке салып турган. Сүт-Хал районунун раймаг эртектеринг турган Ловкуе эки шынардыг, улуг өр- тектерге тоны болу алгаш, он өртөз би- жөөн этикетказын чинк өртектерге тоныг асып ону хамааты Роговага саткан. Он арыкка алганы 114 рубльди болу ажи- тазы.

Өртөз чингеткен дөз барааннарнын өртөз ай-шаады чингеткен болгаш салып алыччыларын мөлтүр фактылар Улуг- Хем, Чан-Хемчик, Чаа-Хал, Кызыл, Тес- Хем районнарыгга тургулаан. Өртектер- ниң принципни түрөп чоруктар чүлө районнарга эвес, хары Кызылдын гла- вестини тургунуу базасында (Директору Александр) бары баа илөзө.

Бо чамык январда чурткан хынада-

нын түнеллиг баугаар алырга барааннар өртөз чингеткенниг база товароветер- ниң хынадаа чогунда 8 муң рубльге өр- төөн улгатырган барааннарны районна- рже чоруткан болган. Облостребсовтун Кызылда салыг базасы Сүт-Хал району- кинограммы 11 рубль 80 копеекниг конфедия 22 рубль 70 копеекке улгатып фактуралааш чоруткан. Бо шыкан фак- тыларын хейлү көргүзүп болур.

Үүрмектеп садар өртектеринг докта- тынган чүрүмнарны түрөп, база сөзүгү те- де он массалыг болуп турарынын чыла- гаанын чүтү-биле тайылдырларыл? Он чылаагазы болза районнарын салып кижилеринин, салып инструкторлары- ны, товароветеринг салгыларга бар ба- рааннарнын өртектеринг шыны хына- дай турарында.

Ревизия болгаш лангыс комиссиялары боттарындыг хүлээлелерин чогур негел- дединге чедир боттандырбайн, садгй че- рлеринг ажилыныгга контролду түргүс- пайн турар. Үүрмектеп садар өртектеринг чүрүмун шын сагырыгга хей-ниги контроллары база улуг ролду ойнар хүлээлелиг.

Районнар баштаар черлери чонуну ме- дэлеринге болгаш негеледе хомуалдарыгга даяндыгы эвес болуп азы ону ай-шаады эскербиш турар. Саздыг ажылдакчылар- ныг калдарын ажалга хүлөз алырга хынадаа чок болгаш дүшкө келбже ки- жилерге материалдыг үнелиг чүдүлөргө илөтө, он улам өрө-самчыгал үндөп чоруктар эвөш эвес бар.

Кадрларын өөрдүр болгаш кижилер, оларын ажалга бижыларга база оларын ажал-амычларын көр дугайында салып салыс үлөтүрүчү ажылдакчылар чок эвес. Кадрларын ажалга мергешлиг бе- дилери, оларын негелдеринге ийиш- чык болуру совет саздыгы ажалын чал негелдеринг делсегиле чедир тургу- рындыг чугула үнелиг болур.

Устүдө алыткан четпестерин кыска хуусаада ууууларга салып ажалында са- дып алыччыларын хүн-бүрү контролдоп тургузар, үүрмектеп садар өртектер дугайы- нда, совет саздыгы сорулгалыны, он ажалын экижир болгаш сайыраптай- жымд дугайында партиянын болгаш ча- кыг үлөтүрүп турар шиптирлерин чо- га калбаа-биле таныштырган турары чу- гула.

В. ЧУЧУН,

облостребсовтун план-сай-хөө кидизиниң эконоимист.

Хүлээлгени күүседир дээш демисежир

Өнүр районун «Коммунизмче орук» колхозунун кижигуниги партиянын бол- гаш чазактыг көдө ажал-агыяныгга бүгү ажылдакчыларга кийирыгына хары кылдыр чаз хүлээлгелерин алгаш боттанды- рып эгелөөн. Арыг-Бажыныг ийи сүт-бараан ферманын ийи кадарчыны өс- Тас-оол 100 баш төрүтү инектерин бизааларын менди алар дугайында хү- лээлге алгаш, баштай төрөп 20 инекти 20 бизааны чидирг чокка доруктуруп турар. Тудуу бригаданы 1200 кубометр тудуу ыкын бедеткээр планын күстө-

ден, ам ону тудуу участоктарыне сөөртү- пүр турар, Алай-оол, Амьригт- мыш сөөртүр норманы 125—175 хуу күдөдө келген болгаш баштайгы үе- 350 кубометр мышты тудуу участо- ктарыгга дүжүргө. Бүгү өстөгенин ийи чокку үеде бүгүн сөөртүнгө турар.

Хойжурлар Хүтүн-оол, Оозалык, Ша- ратый олар тус-тус ажал турар хойла- рынын бүгү хураганнарын хорамча чок- ка өстүрүп, хей бүрүздүн 2 кг дүктү кыргып алыр дугайында социалист хү-

лээлгелерин алгаш. Ийи сүт-бараан ферманын саянчылар болгаш калар- чылар сүт саздыгы өлөдүр дөш инектерин кукуруза, турпеске, нозаан- ситер-биле азыр турар, саянчылар Айрыжаан, Дагаа, Доззатва болгаш он- да эскелер бо ажал-агы чыныда инек бүрүздүн 1200 кг сүтү саз алырын хүлээлгөтүр. Малчыларын бөргөн сө- зү боттүр ажал-херек-биле дүшкөн ту- рар ужурул.

С. ОЧУР.

Венгрия бо хүннерде

Будапештиден чагаа

Сөөлүг неделяларга Будапештиге бол- гаш Венгрияныг еске-даа чамык үлөтүр төртөргө база венгр сурларга чоран- ба. Ичанагаш венгр эконоимисти дүргөн катан тургузарыне улустун улуг күж- енишкенин чер болганга көрүсүз.

Делегей реакцияныг детинчелиг да- нын турган өжөнөшкө күштер венгр патриоттарын күш-ажылчы күж- енишкенине чокка чедир-де ажал удууларын турганы хаа эвес. Венгр контрреволюциянын болгаш делегей им- периялыныг четерлиг күштери чепсе- тин дууламчы-биле чедикши чедип ап шыдапайн, тактиказын естерип, үлө- түрүп сандарлар, чуртка эконоимка та- лаады-биле көрүм-чүрүм чок чорукту бол- дурарын орадакчышынын эгелөөн- нөр. Обан кичиини алымыныг бауга- рар реалыг илөткөргө күтүп турган язы-бүрү ажал-сөксашкынынын амыч сорулганын ийи болган. Олар 1956 чылдын ноябрыгга бүгү дүргүндө бол- гаш делсашкы хей кезинде Венгрияны эконоимити амычларын таарышты- рынга шиптиктап турганнар.

Мичалла-лаа хүнелинде импералист- терин бо күтүлүлү көрүу база чыла шиптыган. Демократизм болгаш соци- алисттер күштери реакцияныг күштери мааа база тинден үтөн. Ийи бол- гаа чыла-шартыкта венгр контррево- люцияныг амычшынын улуска үлүг болууд ажал-чоруктуулаын сөксашаа деп чүвени биле чогур. Чамат байдала шипти калыпкан, олар ам Венгрияны эконоимити болгаш ийишкел-политиктиг амычларын таарыштырынга шипти чедирерин, он улусчу-демократтыг тургу- зунга болдунар-ла арга-биле хора чедир- рин орадакчы турар.

Сөөлүг бүдүн чартык — ийи айларын дүргүзүлгө Венгрияда амычлар калчы- рскерленин көр дөз, ам Венгрияныг кукумчурлар-биле өртөргө-де чедир. Но- абрда болгаш делсашкы эгеленге трам- вай болгаш автобус шипчөшкенин чүлө чүрүмчүлүп эгелеп турган, траулар хей-хей черлерде үрелген, магазиннар ба- раан делсээр черлери бузулган турган.

Ичанагаш хөмүр даш тывыжыныг дугайы- нда мелздерин венгр селунарынг фрон- тудан келген дайныч мелздер шыкан хүн-бүрүгө паллап турарынын ужуру бо- дур.

Венгрияныг ажалы чоннары ботуну шарттарларга чоргааралын турар. Ол чоргааралын үлөтүлгө бар: бир айныг дүргүзүлгө олар хөмүр даштын хүнде тывыжын 12 муңдан 47 муң тоннага чедир көздөткөн, а сөөлүг теде хүн-бүрдө 58—60 тоннамын казып ап турар.

Хөмүр даш тывыжыныг ескенин ажи- зында чуртун электрэнергия-биле хандырганы элжөөн. Ам чинк үлөтүр контрреволюстүг сүлчөөн мурунда ап турганы кире хөмүр дашты, а аш-чөк болгаш даг үлөтүрү хары он-лаа хей хөмүр дашты ап турар. Сонгу Венгрияныг өң улуг үлөтүр төвү Мишкольце, За- ныйын үлөтүр хоорай Дьер, Сегед, Дебрецене турар бүдүргелерде үлөтүр бүдүргө өлүп турар. Дношдере Миш- кол-биле кожа турар улуг металлургия комбинаты продукцияны бүдүрүп үндүр- гө хүн келген тудуу-на көздөдүп турар.

Будапештиден чеден километр ырак тур- чаа үлөтүр хоорай Дунайгелде Дунайск металлургия комбинаты ажалда эгелөөн, он дугайында хөзүн чүдүлгө сөөлүг неделяларын дүргүндө барын талкыны паралаады мыка хей-биле бижип турган болгай. Элөөн каш чы- ларын мурунда бистин ужурашп турар үеисте ол комбинаттын тудууну на- чалыгы турган, ам он директор Борос- кийинг чугаалап турары болза, комбинат элөөн каш айлар ийишде чедир дөмүр руда-биле хандырыган, кокс болгаш электрэнергия-биле хандырыла элөөн элжөөн. Он амында комбинаттыг ка- шутукулары хүн-бүрдө 6—8 шуту- ганы берип турар.

Венгрия, ылаштыга оң энергетиктиг ажал-агыны катан тургузарыгга улуг дууламчыны акы-дуума социалист чурттар көргүзүп турар. Он кожаы Че- хословакиядан хүн бүрдө хей-хей хөмүр даш болгаш кокс кези турар, муң-муң илөдөт-шак электрэнергияны дачмын берип турар. Совет Эмилелиден Дюбас- кын хөмүр дашын чүдүргө эшелоннары көзү турар. Польшалан хөмүр даштыг эшелоннар чоруп турар.

Мичалла-лаа чуртка негетинип турар эржекч чүлүг саныг хөмүр дашты чүлө ала-чурттуг хөмүр даш үлөтүрү хандырып шыдаар деп чүвени венгр ажалчы чоннар чөтүтү-биле меделеп турар. Контрреволюстүг сүлчө чуртун эркетиктиг ажал-агыны узуу-биле сандарыган, он ужурунда ол ам венгр эконоимитин катан төртүрүлгө оожу- наны турар шиптыктыг чүтү апарган.

Бо болза Венгрия биле Кылатын ара-

Чөөн-Хемчик районун «Искра» колхозунун хову бригаданын кижигу- нери агротехниканыг муракчы аргаларын өөренип турарлар. Чурукта: хову ажылдакчыларын бөлүмүнүн кичээли.

Фото С. Фоктистовуу.

Малдын чаш төлүн бүрүн камгалап алыр дээш

(Редакцияга чагааларнын допчулалы)

Областын колхозтарында мал ооздаа- кынынын болгаш малчыларын малын чаш төлүн чидирг чокка камгалап алыр дөш күженишкенин ажалда турарын дугайында чагаалар редакцияга көдө бижикчилерден хей-биле көзү турар.

Эрли райондан В. Шынгиниң бижип турары болза, «Сталинче орук» колхозу- нун Тере-Хал болгаш Тес уунга сүт-ба- раан ферманын инектери бизаалап эгел- лөөн. Чаа төртүткөн 35 бизаа менди ал- дынган. Бизааларын негелден чарып саз- арганы ферма эгелөөн, бизааларын ажалга чегерилгенин экижидип, оларын эки өстүрүп дөш бизаа ажалчыны Төр- бө социалист чарыштыг бедиткен хү- лээлгени алган.

Инектерин хайтапкан саз турар саз- чылар Шимет, Кызыл-урут, Хандымаа олар баштайгы саздыга багыт эвес тү- нелди чедип ап турарлар.

Ферма Кызыл булуң тургустунган. Ийи политиктиг, уран-чүлүг болгаш еске-даа литературалар бар.

Чөөн-Хемчик районун Жданов аттыг колхозунда О. Музунтун бижип турары болза, хаван ажалчыны О. Дүрмаз болу- га бижылган хаванарын аразы- ла 10 төртүр хаван бар. 7 хаван төрөп, бир төртүр хавандык-на 8—12 хаван оол- дарын алган. Ам төртүткөн 59 хаван оолдары эки дорукту турар. Төрөз болгаш чаш хаванарын ажалгазын зоотехни- ктиг чүрүм баугаар ажал турар. Дүрмаз чер-чер Советтериниң согудаларында ал- дар кылдыр 3 төртүр хавананды алыр чаш хаванары-биле калы 92 хаван оол- дарын алырын хүлээлгө.

Чаа-Хал району Сталин аттыг көдө ажал-агы артелиниң сүт-бараан фер- мазын инектери киди оолдп эгелөөн болгаш 52 инек төрөп. Оларын биза- лары менди дорукту турары А. Сундуй бижип турар. Ферма ажылдакчылары бол- гаш колхоз баштаар чер малын чаш тө- лүн чидирг чокка камгалап алыр дөш

мал ажалчыне кол кичөөгөйни салып турар.

Өнүр районун «Торгалыг» колхозу- нун № 1 сүт-бараан ферманын инек каларчыны К. Бертик-оол малын кынтан менди чыл амыр дөш күженишкенин ажалдап, малдын оларын кичөөгөйни салып турарын Н. Дамдын бижөөн. Ол кынтан чыдаа-ла боду септеп, элөөн бөзүп, нозаан ситенин баш бурунгар бед- теткен алыр. Он өрткөн чалгыс төрөз 67 инектеринг 67 бизааны хүр чыл ажал турар.

Инектин оларын планын чорутканын- дан саз икелеткен-не 950 литр сүтү саап алырын Бертик-оол хандырган. Бо чымын төрөз 9 инектеринг 9 бизааны менди камгалап алган.

С. Шыдыраанын Сүт-Хал райондан бижээни болза, Жданов аттыг колхозтун шөк малы массанын-биле оолдп турар. Кадарчылар Дооруктай, Дагаа, Алар-оол, Ундургу, Чылбар оларын кодамылга ийиш-биле 327 хой, өштү төрөз, 332 анай, хураган менди алдыган.

Малчынар төрөз хой, өштүкү болгаш оларын чаш төлүн көк ситен-биле чеге- рип турарлар. Олар бо чымын малды баш санын өстүрүп, күрүне планын амыр күт- сөйр дөш кынамаа ажаллап, хойла-на 2,2 кг дүктү алыр дөш бедиткен хүлээ- гени алганнар.

Бизаа районун Сталин аттыг көдө ажал-агы артелиниң Ая-Даг, Кызыл-Хал, Хаан-Далга шөк малы хүр кынтан турар. К. Борунмаа баштайгы төртүткөн 80 ху- раганын, К. Отуу 50 хураганы камгалап алган. Ая-Дагга Б. Балчир-оол, Б. Сеня- Хуурак, Дагажик болгаш Хүрбе-Сарыг оларын малы база оолдп эгелөөн М. Менодт бижип турар.

Мендоттун он мнай бижөөни болза, малчынар Октябрьниң социалист Улуг революцияныг 40 чыл өнгө тынчтыг ужуражыр дөш малын баш санын өстү- рер, продуктууун бедилер дөш күж- енишкенин ажалдап турар.

Хураганнаан хойларны немей чөмгөрөп

Чөөн-Хемчик районун «Коммунизмче орук» көдө ажал-агы артелиниң хой- жуу Лаа 150, Дагаа-Доржу 70 хойла- рын дөртүткөн бүгү хураганнарын чалгыс-лаа хорамча чокка алганнар. Колхоз баштаар чери кынталарга хура- ганнаан хойларга чидирг ситенин сөөртүп чедиргиле-биле беш шапактыг алырлыг тускай кижилерин тургу- кан.

Инек кадарчысы Могоа ам төртүр 50 инектеринг бүгү бизааларын чидирг чокка алыр деп хүлээлгө.

Н. БОРА-НОМЕ.

Колхозчулар кажан өөренип ирги?

Чер ажалыныг дүжүтүп, мал ажи- лыныг продуктууун бедилер сорулганы күдөдөдө колхозчуларын агро-зоо- техниктиг билилдер-биле чепсегээр чугула. Ийи түрбүжө, Кызыл райо- нун «Совет Тыва» колхозунун кижигу- нерин агро-зоотехниктиг билилдер-биле чепсегээр дугайында колхоз баштаар чери, зоотехник Н. Чодал-оол, агроном С. Давалай олар бичи-даа салып сал- байн турарлар.

Колхоза агро-зоотехниктиг өөредил- гени 3 чылдык мурунда организааа болза-даа, херек кырдык 1954 чылда бөз чалгыс-лаа кичөө болган. Чыл са- мында өөредилгени эгелөөр деп баштаар чер шиптирлиг үндүрүп-де каар, а он херек кырдык боттанымаа чалгы бол- ган. Он күдөдө дөш кым-даа со- нуурааа.

Кызыл МТС-тин зоотехникти-даа, агро- ному-даа дугайында база салып сал- бос. Олар колхозка келгенге бо айтыр- гы дүжүгө-даа элжөөн.

Өөредилге кажан болур ирги?—деп ай- тырынын харызын диннаарын «Совет Тыва» колхозун кижигуниги күзөп турар.

С. ДОНЗУМ.

Ботпанмаан аазаашкын

Улуг-Хем районун Маленков аттыг колхозунун Хендерге Могойиң № 2 сүт-бараан ферма колхоз төвүн 70 километр ырак.

Ийи малчыларын културдуу амы- члар-чуртталгыч колхоз баштаар чери салып салбайн келген. 1956 чылда сүт-бараан фермаларыгга радиопренинг тургузарын колхоз даргазы өш Сүмбүр аазаан турган. Ийи-лаа-да ол бүтпөз. Ферманын ажылдакчылары колхозтун бо чымын болган өчтө-сөңүдүлгө хура- анга база негеп турганнар. Эш Сүмбүр бааза-ла аазаан, а күдөдө чок болуп ту- рар.

А. ТУГАРНАП.

улусчу-демократтыг тургузуну шиптир- ли-биле делсөөн.

Чүү болганын ичаш?—деп Барын чүтө чамык кижилер ам беш мындыг айтыргы салып турарлар. Ичашага венгр көдөдө байдал-биле болгаш дайы соонда мында болган өскеринишкенин- биле кыры-биле таныжып көр болза, бо айтырыгга тодаргай харыны берип ту- рар.

Венгрияга кажан чер реформанын чорудуп турар эгелен. 1945 чылдын чымын- да чоран бис. Ичашаада 700 муң кире тараачын өт-бүлөдөр ийиш-биле 3,2 миллион хольд (бир хольд 0,57 гектарга деп) үлөт чарып алган турган! Ичанагаш ол чер дөш венгр тараачыларын улусчу өргө-чатырга ханы өөрүп чегиртенин көргөн бис. Бөсө каным-бир өргө-чатыр- ганын үеисте чер дугайында боттарын чүт-чүт чылаарла болп чоран болды боттанын шыдаас деп чүвени Венгрия- нын тараачыларын эки билип турар. Та- раачыларга өңү кылдыр күрүнениг бер- ген чери дөш алырын негеп турган помещиктерниг көстүп көзү тургану дү- рөзюниг октябрь хүнеринде тараачы- нар ол дугайын утуп болуп турган бе ичаш? Чок, утуп болбас турган! Венгр тараачыларын хөнерин илөткөшпаш. Хевеш областын Чань сурууну чурттал- чыларын «Сабал фельд» деп тараачын солунун арынарыга бижөөн болза: «Раконияныг удурутгалынын үеисте бол- ган алдагалдарын буруу шаап көрүп ту- рар бис. Ичашаа-да моон-биле калы 1945 чылда биске келген хосталганыг ужу-лу- азаны утпаан бис. Шаады туренти хө- лөт чоран бистер чүтө хосталганын үе- истен эгелөөн кижилер амычрал деп чүдү хөнерин билер бис... Бисти улусчу- демократтыг тургузуп көдүргөн деп чуга- лаар ужуруу бис».

Венгрияны улусчу-демократтыг тургу- зуну дугайын венгр тараачылар ийи- чар болуп турар. Он ужурунда олар контрреволюстүг үймөкчиги организатор- ларын хон-нуулуугу кийирылгаларыгга алыскап болгаш венгр көдөдө помещи- кин бау-чуруну катан төртүр дөш ора- дакчышынарга өйтүр-шамышканын берген. Канды-бир төптүкөн уурууга

чок түрбүжө тараачылар үймөкчиги хү- неринде шөлөргө ап-сегилдиг ажалла- рын үртүлүчүп, өштү хову ажалдарын 80—90 хуу күдөд

